

Човѣщина

Бѣше 11 май 1876 год. Деньтъ на светитѣ Кирилъ и Методий.

Слънчевъ топълъ следобѣдъ горѣше надъ полупогърчения Неврокопъ. Не се виждаше никой отъ българската рая по улицитѣ или по-пазаря съ свѣтнalo лице и промѣненъ да чествува празника на просвѣтителитѣ.

Прибрала се въ домоветѣ си, тя, раята, бѣ затворила и подпрѣла наглуко портитѣ си и съ трепетъ долавяше идещитѣ като по въздуха зловещи слухове за Тракия, за Батакъ...

А Доспать не е далече.

Въ башибозушкитѣ маси, които извѣршиха тия страховотни пожарища и рѣзни, не малко бѣха и доспатчани, които настрѣхнали отъ плячката, можеха да се нахвѣрлятъ и на неврокопската рая.

Пазарътъ бѣ затворенъ.

Животътъ напълно замрѣлъ.

По улицитѣ, освенъ заптие или въоржженъ башибозукъ, християнинъ не се виждаше.

На кйошка, предъ портитѣ на конака си, седѣше по турски, съ чехли и съ броеница въ рѣце, алафранга облѣчениятъ първенецъ на Неврокопъ и околията му, Тевфикъ бей, синъ на прочутия арнаутъ Алтынъ Мехмедъ-бей.

Току що бѣ станалъ отъ сънъ, измиль се, извѣршилъ молитвения намазъ, той бѣ излѣзналъ на кйошка. Тукъ, при хубаво време, той прекарваше